

07.11.2016r.

~~Jan Józef Kaspr~~
Szef Urzędu do
Kombatantów i

SEKRE DYREKTORA	2016	P
	Numer	Numer

szanowny Panie Ministrze

Z

wielką radością i wdzięcznością obserwuje Pana wystąpienia w zakresie nowelizacji Ustawy o Działaczach Opozycji Antykomunistycznej i Osób Represjonowanych. W pełni popieramy te działania i za nie dziękujemy. Dziś, kiedy w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie nowelizacji i skierowana została ona do dalszych prac legislacyjnych, pozwoli Pan, że podzielę się przemyśleniami, których, jak dotychczas, nikt chyba nie poruszał. Dotyczą one przyznawania statusu działacza opozycji antykomunistycznej (ew. osoby represjonowanej).

Dotychczasowe rozwiązania (także te ujęte w nowelizacji) przewidują dwa warunki jakie należy spełnić chcąc uzyskać Status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej: brak współpracy z organami bezpieczeństwa PRL oraz represje i/lub działalność przez 12 miesięcy na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości.

Powstały w 2013r. Obywatelski Projekt Ustawy o Weteranach Opozycji Antykomunistycznej w punkcie 2 przewidywał : **Status Weterana Opozycji Antykomunistycznej może uzyskać wyłącznie osoba posiadająca nieposzlakowaną i nie budzącą wątpliwości opinię członka opozycji antykomunistycznej i w stosunku do której brak jest w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów, o których mowa w art. 8 ustawy (chodzi o brak współpracy z UB, SB,WSW).** Wydaje się, że ta „nieposzlakowana i nie budząca wątpliwości” opinia jest bardzo ważna. Chciałbym podzielić się trzema wątpliwościami w tym zakresie.

Jak wiadomo, 13 grudnia 1981r oprócz tysięcy działaczy opozycji zostało internowanych także kilkudziesięciu działaczy PZPR w Edwardem Gierkiem na czele. Według zapisów ustawy, oni także spełniają warunki i – gdyby były takie wystąpienia - uzyskają status osoby represjonowanej przez komunistyczny system PRL !. Co prawda dotychczas nie zaistniała taka sytuacja, ale ewentualne uzyskiwanie statusu przez nich, byłoby co najmniej kontrowersyjne.

Ta nieposzlakowana opinia wydaje się być ogromnie ważna także w innych przypadkach. Współpraca z Służbą Bezpieczeństwa miała formę nie tylko zarejestrowaną i jednoznaczną. Zdarzało się, że osoba „działająca” w opozycji swoim postępowaniem wyrządzała więcej złego niż dobrego, i dziś jej działania są bardzo problematyczne. Przykładem może być osoba która **uzyskała już status osoby represjonowanej** (i faktycznie po 13 grudnia 1981r. była internowana) ale jej postawa jest bardzo wątpliwa. We wrześniu 1980r przyjmuje od Służby Bezpieczeństwa kwotę pieniędzy a w styczniu 1981r, funkcjonariuszowi SB ... proponuje współpracę przy „zwalczaniu opozycji”. O innych działaniach nie będę wspominał, ponieważ nie są one publicznie udokumentowane. W załączeniu przesyłam publikację „Starachowicka antykomuna – Narodziny Solidarności” (str. 28 a zwłaszcza str. 44-51)

Ostatnie wątpliwości są związane - z istniejącym jeszcze – tzw. zbiorem zastrzeżonym. Bardzo cieszy zapowiedź jego likwidacji, ale należy pamiętać, że mogą się tam znajdować dokumenty osób, które aktualnie status działacza opozycji już uzyskały.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się o rozważenie czy w nowelizacji ustawy nie powinny znaleźć się słowa o **nieposzlakowanej i nie budzącej wątpliwości opinii**, oraz punkt mówiący, że w szczególnych przypadkach uzyskany status może być anulowany (cofnięty). Wydaje się to być istotne zwłaszcza w sytuacji, kiedy nowela Ustawy zakłada większe uprawnienia tak honorowe jak i finansowe.

Bardzo proszę opinie te potraktować jako głos w dyskusji.

2 wyrazami nacisku